

Internationale zeearendconferentie in Zweden

Martijn de Jonge

Op het schiereiland Björkö, boven Stockholm, besprak afgelopen oktober een groep van internationale zeearendonderzoekers de situatie van Europa's grootste arend. Tijdens de vijfdaagse conferentie werden status, onderzoek en toekomst besproken. In de meeste landen groeit de populatie nog steeds, waarbij Noorwegen aan kop gaat met 2000 broedparen. De gehele Europese populatie werd gesteld op 4300 paren, waarvan er 3200 in Noord-Europa nestelen. Alleen in Zuid-Europa is de soort nog schaars, hoewel het aantal overwinteraars daar toeneemt.

Vooraf in Midden- en West-Europa vormen de enorme hoeveelheden watervogels en vis voor een constant aanwezig voedselreservoir. In Zweden en Finland wordt 's winters nog bijgevoerd, hoewel de intensiteit daarvan afneemt onder druk van de publieke opinie. Op de Ålandarchipel in de Botnische Golf moest men daardoor de wintervoeding zelfs geheel staken; er waren wel genoeg arenden. De Groenlandse Zeearenden kennen voedselschaarste door overbeving door de mens en jacht. Het in 1976 gestarte internationale kleurringprogramma wordt voortgezet tot 2007. Tot nu toe zijn er ruim 7000 jonge Zeearenden geringd met een jaar- en identificatiering. In de toekomst zal er steeds meer van DNA-technieken gebruik worden gemaakt om deelpopulaties met elkaar te kunnen vergelijken.

Vervolg komt nog steeds voor, hoewel de invloed daarvan op de gehele populatie gering is. In Oostenrijk werden in de winter van 1999/2000 drie Zeearenden vergiftigd, waardoor de in 1999 gestarte herkolonisatie stakte. In Denemarken vestigde de soort zich in 1996 opnieuw als broedvogel met een toenemend aantal paren sindsdien. Het seizoen 2000 telde al zeven paren langs de Oostzeekust in het zuiden van het land.

In Schotland startte men in 1975 met de herintroductie van Zeearenden waarvoor Noorse vogels werden gebruikt. Tot 1998 werden er in totaal 150 exemplaren losgelaten; deze vormden uiteindelijk 20 paren die gezamenlijk 88 jongen grootbrachten.

In Ierland werden met het oog op hervestiging twee vogels losgelaten, zonder resultaat overigens. Israel startte in 1992 met een herintroductie in de Hula-vallei; 16 vogels werden er tot nu toe de vrijheid gegeven hetgeen leidde tot de vorming van één paar dat evenwel nog geen jongen grootbracht.

Wereld Natuur Fonds Nederland toonde in Björkö een video die de komst van de Zeearend als broedvogel naar ons land moet voorbereiden. De nadruk hierin lag op de veranderingen die de soort de afgelopen decennia in oostelijk Duitsland heeft doorgemaakt. Vooral het voorkomen in de nabijheid van de mens werd belicht. Of er

voor een actieve of passieve introductie wordt gekozen, liet projectleider Johan Bekhuis in het midden. Een dezer dagen zal daarvoor in Zeist een besluit vallen.

Adres: Simonshavenstraat 38, 1107 VB Amsterdam.

Naschrift redactie: tijdens een persbijeenkomst op 30 oktober 2000 heeft WNF Nederland in het Duitse natuurgebied Steinhudermeer (bij Hannover) bekend gemaakt dat ze afziet van het uitzetten van Zeearenden in Nederland. Dit sluit goed aan op de bevindingen van de afgelopen vijf jaar, waaruit bleek dat de soort met een indrukwekkende opmars in zuidelijke en (in mindere mate) westelijke richting bezig is vanuit de kerngebieden in Midden- en Noord-Europa. Het aantal paren is bovendien fors toegenomen (zie boven) en WNF gaat er nu vanuit dat de Zeearend op eigen kracht Nederland kan koloniseren (zie ook Johan Bekhuis in *Recente roofvogelliteratuur*). Nu maar hopen dat -mocht dat niet binnen afzienbare tijd, of zelfs helemaal niet plaatsvinden- natuurbeschermend Nederland genoeg kan nemen met beslissingen die de vogels zelf en in hun eigen tempo nemen.

Foto. Twee zeearendkuikens van ongeveer 6 weken oud, West-Polen, mei 1992 (Martijn de Jonge), ooit ook in Nederland te zien? *Six week old White-tailed Eagle chicks, western Poland, May 1992.*